

Písomný test pre kategóriu F – ZŠ (6. a 7. ročník) a OG (1. a 2. ročník)

1. (6B) Alkoss helyes fogalompárokot: a híresség nevét párosítsd a helyes tulajdonsággal!

A pár kialakítása után a kapcsolat kék színűre vált. A válasz csak a kékre váltás után érvényes.

1. Robert Scott	_____ sarkkutató, aki az antarktiszi expedíció során lelte halálát
2. Edmund Hillary	_____ hegymászó, aki elsőként mászta meg a világ legmagasabb csúcsát
3. David Livingstone	_____ misszionárius, aki Afrika jelentős területeit tanulmányozta át
4. Jacques Piccard	_____ tengerkutató, lemerült a Mariana-árok legmélyebb pontjára
5. Móric Beňovský	_____ gróf, aki elnyerte a Madagaszkár királya címet
6. Amerigo Vespucci	_____ azt állította, hogy Kolumbusz „Indiája” egy új kontinens

2. (4B) A 19. és a 20. század fordulójának ismert személyisége **Milan Rastislav Štefánik**, akit jeles szlovák utazóként is számon tartunk. Döntsd el, hogy az alábbi, róla szóló állítások közül melyek igazak!

a) A mai Szlovákia területén született és halt meg.

a)	b)
IGAZ	HAMIS

b) Csillagász volt, aki a csendes-óceáni szigeteken is végzett megfigyeléseket.

a)	b)
IGAZ	HAMIS

c) Útjai során járt Afrikában, Ázsiában és Amerikában.

a)	b)
IGAZ	HAMIS

d) A francia hadseregben generális rangot szerzett.

a)	b)
IGAZ	HAMIS

3. (10B) Igazak-e az alábbi, szavannákról szóló kijelentések?

a) A szavannák a déli és az északi féltekén is megtalálhatók.

a)	b)
IGEN	NEM

b) A szavannákon a száraz és az esős évszakok váltakoznak.

a)	b)
IGEN	NEM

c) A szavannák nemcsak Afrikában, de Dél-Amerikában és Ausztráliában is megtalálhatók.

a)	b)
IGEN	NEM

d) A szavannák napi középhőmérséklete gyakran eléri vagy meghaladja a 40 °C-t.

a)	b)
IGEN	NIE

e) Afrikában a szavannák nagyobb területet foglalnak el, mint Dél-Amerikában.

a)	b)
IGEN	NEM

f) A világon a szavannák kiterjedése állandóan csökken.

a)	b)
IGEN	NEM

g) A szavannák jellegzetes tájtípusát kiterjedt erdők és fűfélék mozaikszerű váltakozása alkotja.

a)	b)
IGEN	NEM

h) A szavannák talaja gyakran vöröses színű.

a)	b)
IGEN	NEM

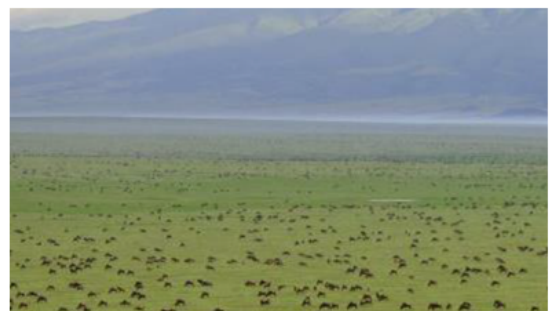
i) A szavannákon növényevő emlősök hatalmas csordái élnek.

a)	b)
IGEN	NEM

j) A szavannákon az év során legalább 9 hónapon át sűrűn esik az eső.

a)	b)
IGEN	NEM

4. (10B) A szavannák nagy számú növény és állatfaj otthonát képezik. A következő kifejezésekben változtasd meg a betűk sorrendjét úgy, hogy megkapd közülük a legismertebbeket!

3. 4. 2. 1.

FÁ NT LE E

2. 4. 3. 1.

A AB OB B

1. 3. 2.

G Ú N

3. 1. 4. 2. 5.

V B A I LY

3. 2. 4. 1. 5.

É I N H A

2.	4.	3.	1.	5.	
E	R	B	Z	A	
4.	5.	2.	1.	3.	
L	LA	AZ	G	E	
2.	5.	1.	4.	3.	
K	IA	A	C	Á	
5.	1.	4.	3.	2.	
SZ	T	ME	R	E	
6.	5.	3.	1.	4.	2.
D	R	P	G	Á	E

5. (4B) Az alábbi fajok közül melyek **NEM** tipikusan a szavannákra jellemzők? Minden sorban jelölj meg egy-egy fajt!

a)	b)	c)	d)
orrszarvú	antilop	zsiráf	bö lény

a)	b)	c)	d)
tigris	puma	jaguár	leopárd

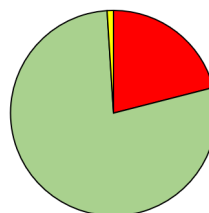
a)	b)	c)	d)
kenguru	emu	fóka	koala

a)	b)	c)	d)
marabu	kondorkeselyű	keselyű	gólya

6. (12B)

A földi élet egyik legfontosabb lételeme a légkör. Az alábbi állításoknál válaszd ki a megfelelő kifejezéseket!

a) Az ábra az atmoszféra összetételét szemlélteti. A zöld szín a(z) ... részarányát jelöli.

a)	b)	c)
nitrogén	oxigén	hidrogén

b) Az ózonréteg óvja a Földet a káros ultraibolya sugaraktól. A legmagasabb ózonkoncentráció a földfelszíntől ... magasságban található.

a)	b)	c)
1-2 km	5-10 km	25-35 km

c) Az ózonlyuk főleg a sarkvidéki területeken figyelhető meg. Ez azt jelenti, hogy ...

a)	b)
ezekon a területeken az ózonréteg vékonyabb, mint máshol	ezekon a területeken szinte egyáltalán nincs ózon

d) A növekvő tengerszint feletti magassággal a levegő oxigéntartalma ...

a)	b)	c)
csökken	nem változik	nő

e) A levegő a legtöbb hőt ... kapja.

a)	b)
a rajta áthaladó napsugaraktól	a Nap által felmelegített földfelszíntől
c)	
a viharok alkalmával keletkező elektromos kisülésektől	

f) A magas hegységeken a légnyomás ..., mint az alföldeken.

a)	b)	c)
magasabb	alacsonyabb	ugyanakkora

g) Egy adott helyen a légkör pillanatnyi állapotát ... nevezzük.

a)	b)	c)
éghajlatnak	időjárásnak	légköri jelenségnek

h) A meteorológiai állomásokon a levegő hőmérsékletét naponta ... mérik.

a)	b)	c)	d)
egyszer	kétszer	háromszor	négyszer

i) A nyugati szél ... fúj.

a)	b)
nyugat felől	nyugat felé

j) A légköri csapadékot ... mérik.

a)	b)	c)
milliméterekben	literekben	méterekben

k) Az orkán sebessége ..., mint a szélviharé.

a)	b)	c)
nagyobb	ugyanakkora	kisebb

l) A légkörben a vízpára mennyisége ..., mint a szén-dioxidé.

a)	b)	c)
kisebb	ugyanakkora	nagyobb

7. (8B) A következő jellemzőkhöz válaszd ki helyesen a régiókat:

a) meleg övezet - ...

a)	b)	c)
egyenlítői Afrika	Csehország	Észak-Amerika

b) mérsékelt övezet - ...

a)	b)	c)
Közép-Amerika	Szlovákia	Borneó

c) hideg övezet - ...

a)	b)	c)
Ausztrália déli partvidéke	Madagaszkár	Grönland

d) a nappali és az éjszakai hőmérséklet között nagyon kicsi az eltérés - ...

a)	b)	c)
egyenlítői Afrika	Szlovákia	Grönland

e) a havi középhőmérséklet az egész év folyamán 26 °C körüli - ...

a)	b)	c)
egyenlítői Afrika	Ausztrália déli partvidéke	Grönland

f) a júliusi középhőmérséklet alacsonyabb, mint a januári - ...

a)	b)	c)
egyenlítői Afrika	Grönland	Ausztrália déli partvidéke

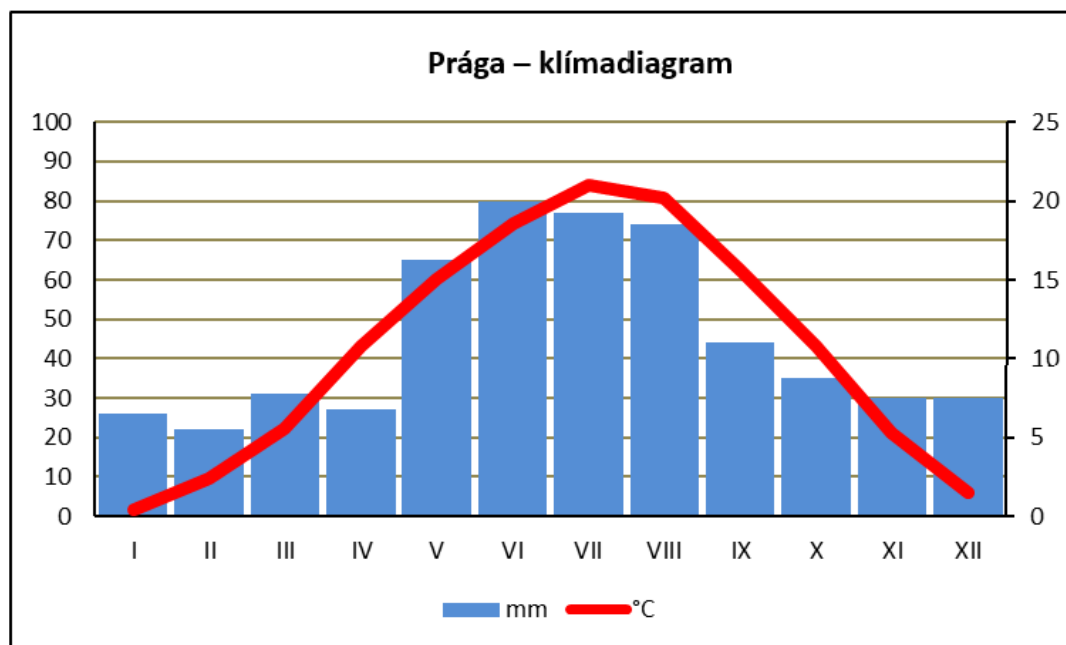
g) a csapadékmennyiség az év minden hónapjában nagyjából azonos - ...

a)	b)	c)
egyenlítői Afrika	Szlovákia	Grönland

h) a február nyári hónap - ...

a)	b)	c)
Ausztrália déli partvidéke	Grönland	Közép-Amerika

8. (6B) A havi középhőmérséklet és a havi csapadékmennyiség éves járását az ún. **klimadiagramok** ábrázolják. Figyeld meg az itt látható, Prágát jellemző klimadiagramot, majd az alábbi állításokban válaszd ki helyesen az egyes fogalmakat!

a) Prága legmelegebb hónapja a / .

b) Prága legcsapadékosabb hónapja a / .

c) Prágában a januári középhőmérséklet / / , mint decemberben.

d) Prágában a januári csapadékmennyiség / / , mint decemberben.

e) Prágában a februári középhőmérséklet / / / .

f) Prágában a márciusi csapadékmennyiség / / / .

9. (5B) Adélka óvodába jár. Otthon, a bátyja asztalán felfedezte Afrika térképvázlatát. Elővette a színesceruzáit, és a térképet kiszínezte. Ám, mivel még nem jár iskolába, nem a megfelelő színeket használta. Miután bátyja meglátta Adélka művét, elmondta neki, hogyan kellett volna a térképet helyesen kiszínezni. Alkoss helyes párokat: Adélka térképén az egyes földrajzi objektumokhoz add meg a megfelelő színt, amit a lánynak használnia kellett volna!

A pár kialakítása után a kapcsolat kék színűre vált. A válasz csak a kékre váltás után érvényes.

1. Tanganyika

2. Szahara

3. Kongói-medence

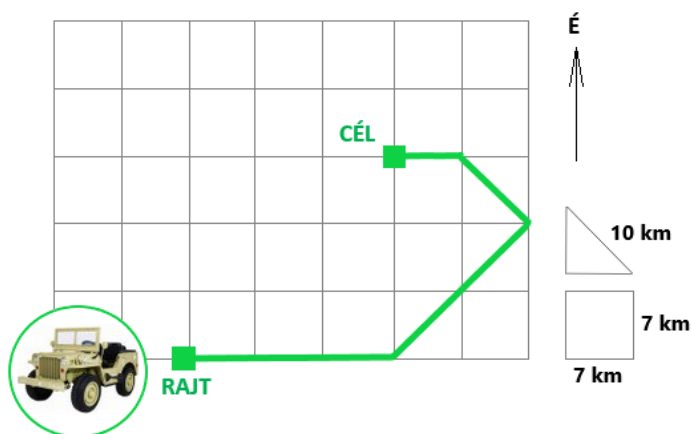
4. Kilimandzsáró-hegység, melynek legmagasabb csúcsa az Uhuru (5 895 m t. f. m.)

5. Ahaggar-hegység, melynek legmagasabb csúcsa a Tahat (2 918 m t. f. m.)

10. (10B) A turisták terepjáróra szálltak, és kimentek az afrikai nemzeti parkba, hogy megfigyeljék az ott élő állatokat. Az alábbi térképvázlat az általuk megtett útvonalat jelöli. Milyen adatokat rögzített a terepjáró navigációja?

/ / / felé indultak, és / / / km-t tettek meg ebben az irányban.

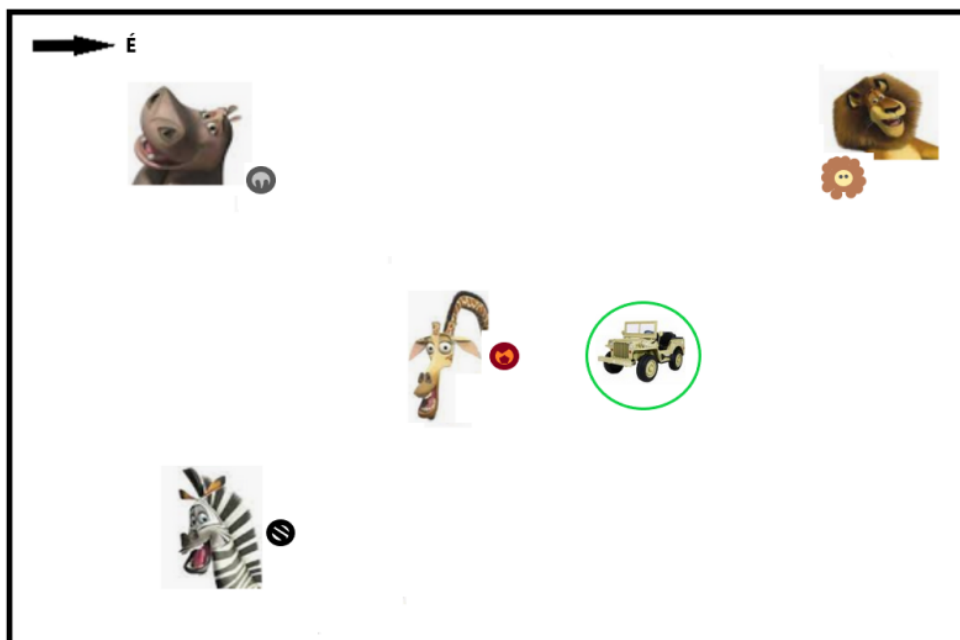
Ezután / / / felé fordultak, és megtettek / / / km-t.

Útjukat folytatva 5 / 7 / 17 / 10 km-t haladtak délkelet / északnyugat / északkelet / délnyugat felé.

Végül 17 / 7 / 10 km-t tettek meg kelet / nyugat / dél / észak felé, és megálltak.

Úticéljuk a kiindulási helytől délkeleti / északkeleti / délnyugati / északnyugati irányban, attól 30 / 42 / 21 km távolságban található.

11. (8B) Miután a turisták megálltak, körülnéztek. Segíts nekik, melyik irányban kell nézniük távcsöveikkel, hogy megláthassák:

a) Alexet, az oroszlánt?

a)	b)	c)	d)
ÉK	DK	ÉNY	DNY

b) Melmant, a zsiráfot?

a)	b)	c)	d)
É	D	NY	K

c) Glóriát, a vízilovat?

a)	b)	c)	d)
ÉK	DK	ÉNY	DNY

d) Martyt, a zebrát?

a)	b)	c)	d)
ÉK	DK	ÉNY	DNY

e) Milyen irányban kell elindulnia Glóriának, a vízilóknak, hogy meglátogassa Alexet, az oroszlánt?

a)	b)	c)	d)
K	É	NY	ÉNY

f) Milyen irányban kell elindulnia Alexnek, az oroszlánnak, hogy meglátogassa Martyt, a zebrát?

a)	b)	c)	d)
DK	K	NY	DNY

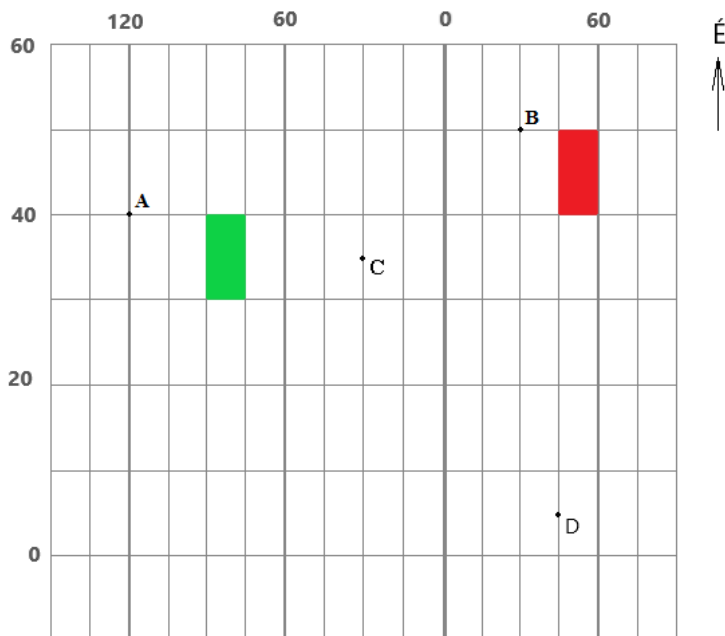
g) Milyen irányban kell elindulnia **Melmannak**, a **zsiráfnak**, hogy meglátogassa **Martyt**, a **zebrát** ?

a)	b)	c)	d)
ÉK	DK	DNY	ÉNY

h) Melyik irányba **nem** mehet **Marty**, a **zebra**, ha nem akar találkozni a **turistákkal** ?

a)	b)	c)	d)
É	ÉK	NY	ÉNY

12. (10B) Az ábra a földrajzi háló egy részét ábrázolja, a számok a délköröket és a szélességi köröket jelölik. Válaszolj helyesen az alábbi kérdésekre:

a) Melyik féltéken fekszik a B pont?

a)	b)
keleti	nyugati

b) Melyik térítőt tudnánk berajzolni az ábrába?

a)	b)
Ráktérítő	Baktérítő

c) A kijelölt B, C, D pontok közül melyek fekszenek a 35. szélességi körön?

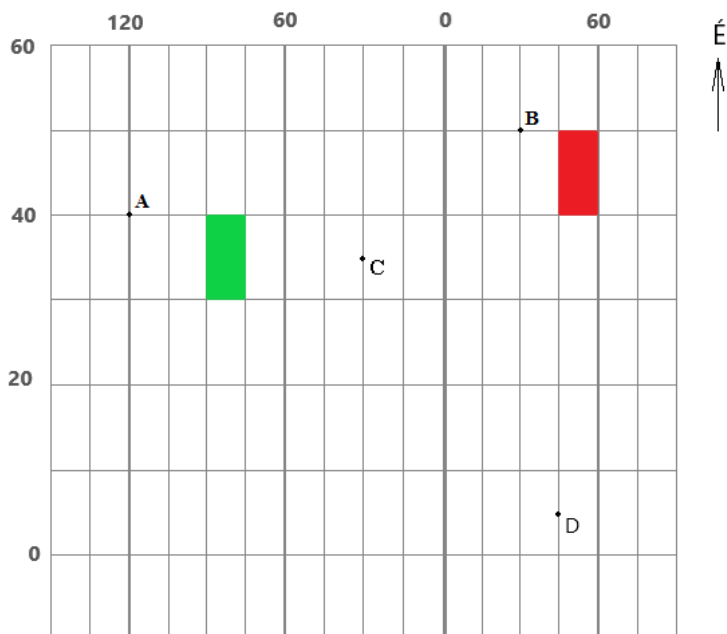
a)	b)	c)	d)
csak a B	csak a C	csak a D	egyik sem

d) A kijelölt B, C, D pontok közül melyek fekszenek a 30. délkörön?

a)	b)	c)	d)
csak a B	csak a C	B és C	C és D

e) Az A, C, D pontok közül melyek fekszenek trópusi övezetben?

a)	b)	c)	d)
csak a D	A és C	C és D	A, C és D

Egyet értesz az alábbi állításokkal?

a) Az A pont a C ponttól nyugatabbra található.

a)	b)
IGEN	NEM

b) A C pont az A ponttól délebbre található.

a)	b)
IGEN	NEM

c) A nyugati félteke 85. délkörén, ill. a 35. szélességi körön található hely a zöld mezőben található.

a)	b)
IGEN	NEM

d) A keleti félteke 35. délkörén, ill. a 45. szélességi körön található hely a piros mezőben található.

a)	b)
IGEN	NEM

e) Ha az ábrába berajzolnánk Afrikát, az egész kontinens látható lenne.

a)	b)
IGEN	NEM

13. (7B) A FELADAT MEGOLDÁSÁNÁL HASZNÁLD A VILÁGATLASZT!

A következő tulajdonságokhoz válaszd ki a megfelelő várost, amelyre a tulajdonság érvényes!

a) 2022-ben elsőként köszöntötték Újév napját.

a)	b)	c)	d)
Lagos	Chicago	La Paz	Tokió

b) A legközelebb fekszik az Egyenlítőhöz.

a)	b)	c)	d)
Lagos	Chicago	La Paz	Tokió

c) A legmagasabb elhelyezkedésű.

a)	b)	c)	d)
Lagos	Chicago	La Paz	Tokió

d) A legtávolabb található a tengertől.

a)	b)	c)	d)
Lagos	Chicago	La Paz	Tokió

e) A legkevesebb lakosa van.

a)	b)	c)	d)
Lagos	Chicago	La Paz	Tokió

f) Ugyanabban az időzónában fekszik, mint Pozsony (Bratislava).

a)	b)	c)	d)
Lagos	Chicago	La Paz	Tokió

g) Pozsonyhoz (Bratislava) legközelebb helyezkedik el.

a)	b)	c)	d)
Lagos	Chicago	La Paz	Tokió